

Program profilaktyki Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Piasecznie

Uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 22 stycznia 2013 roku po uzgodnieniu z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim na podstawie § 19, ust. 5, pkt 8 Statutu Ośrodka ustala się „Program profilaktyki Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Piasecznie”.

Podstawy prawne Programu profilaktyki

1. Konstytucji RP (art. 48, 53, 54, 70, 72)
2. Konwencji Praw Dziecka
3. Europejskiej Karty Praw Człowieka
4. Konkordatu między Rzeczą pospolitą Polską a Stolicą Apostolską
5. Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 z późn. zm.)
6. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
7. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. nr 4, poz. 17)
8. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. nr 61, poz. 624, z późn. zm.)

I. WSTĘP.

Obowiązujący w Ośrodku „Program wychowawczy” ukierunkowany jest na wszechstronny rozwój dziecka poprzez:

- ✓ kształtowanie prawego charakteru,
- ✓ poznawanie i przestrzeganie norm społecznych,
- ✓ budowanie postawy życzliwości i tolerancji do ludzi,
- ✓ stawianie i realizowanie celów życiowych.

„Program profilaktyki” jest uzupełnieniem „Programu wychowawczego” i odpowiada na realne, zdiagnozowane problemy oraz zagrożenia pojawiające się w środowisku ucznia.

Wstępna diagnoza sytuacji wychowawczej w Ośrodku wskazała, że duża grupa wychowanków została zidentyfikowana jako grupa podwyższonego ryzyka, wymagająca podjęcia odrębnych oddziaływań.

II. PROBLEMY I ZAGROŻENIA.

Pogłębiona diagnoza wykazała występowanie na terenie Ośrodka następujących zachowań ryzykownych:

- ✓ wagary,
- ✓ zachowania agresywne,
- ✓ stosowanie wulgaryzmów, brak kultury osobistej,
- ✓ niszczenie mienia,
- ✓ palenie papierosów,
- ✓ sięganie po substancje psychotropowe.

Wyniki badań ankietowych pozwalają stwierdzić, że zachowania problemowe /ryzykowne/ są sposobem na:

- ✓ zaspokojenie potrzeb psychicznych,
- ✓ realizowanie celów rozwojowych,
- ✓ radzenie sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi,
- ✓ zaistnienie w grupie rówieśniczej – “moda” na agresję, chęć dominowania,
- ✓ manifestowanie dorosłości, buntu,
- ✓ prowokację grupy rówieśniczej.

III. ADRESACI PROGRAMU PROFILAKTYKI.

<i>Rodzaj grupy</i>	<i>Poziom</i>	<i>Charakterystyka grupy</i>	<i>Rodzaj profilaktyki</i>	<i>Podjęmowane działania</i>
niskiego ryzyka	klasy I –III SPS	wychowankowie, którzy nie podejmują jeszcze zachowań ryzykownych i są przed szeroko pojętą inicjacją,	pierwszo – rzędowa	- promocja zdrowia, - zapobieganie zagrożeniom przez rozwijanie umiejętności radzenia sobie z wymogami życia, - opóźnienie inicjacji lub zachęcanie do abstynencji; - rozwijanie inteligencji emocjonalnej,
podwyższonego ryzyka	klasy IV–VI SPS, GS, ZSZS LOS	wychowankowie, którzy mają już za sobą pierwsze próby zachowań ryzykownych, uczniowie eksperymentujący ze środkami psychoaktywnymi.	drugorzędowa	- pomoc w wycofywaniu się z zachowań ryzykownych, - tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych, - ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji

wysokiego ryzyka	niektórzy uczniowie	wychowankowie o utrwalonych zachowaniach ryzykownych, u których rozwinięte są już symptomy choroby (zaburzenia) np. uzależnienie od narkotyków.	trzeciordowa	- zatrzymanie procesu chorobowego i degradacji społecznej/terapia, rehabilitacja, resocjalizacja/ - umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie
------------------	---------------------	---	--------------	--

IV. CELE PROFILAKTYKI W OŚRODKU.

Punktem wyjścia do sformułowania celów "Programu profilaktyki" była analiza występujących czynników ryzyka, czynników chroniących oraz rozeznanie zasobów będących w dyspozycji Ośrodka.

Czynniki ryzyka:

- ✓ środowisko społeczne promujące dane wzorce zachowań,
- ✓ normy społeczne promujące lub prowokujące dane zachowania,
- ✓ modelowanie zachowań negatywnych w domu i w szkole,
- ✓ grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne,
- ✓ brak osiągnięć szkolnych,
- ✓ brak celów życiowych,
- ✓ wczesna inicjacja zachowań ryzykownych.

<i>Czynniki ryzyka występujące w Ośrodku</i>	<i>Działania osłabiające czynniki ryzyka</i>
Środowisko społeczne promujące dane wzorce zachowania	- realizacja "Programu współpracy z rodzicami" - integracja ze środowiskiem lokalnym
Normy społeczne promujące lub prowokujące dane zachowania	- działalność organizacji szkolnych - rytuał szkolny
Modelowanie zachowań negatywnych w domu i w szkole	- realizacja planu pracy wychowawcy klasowego i wychowawcy grupy - analiza indywidualnych przypadków na posiedzeniach zespołu wychowawczego, wdrażanie indywidualnych programów naprawczych
Grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne	- zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne - imprezy kulturalno - oświatowe - wycieczki turystyczno - krajoznawcze - sport i rekreacja

Brak osiągnięć szkolnych i celów życiowych	- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne - wspomaganie psychologiczne
Wczesna inicjacja zachowań ryzykownych	- promocja zdrowego stylu życia - propagowanie form spędzania wolnego czasu - rozwijanie uzdolnień - rozbudzanie zainteresowań

Czynniki chroniące:

- silna więź emocjonalna ucznia z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną i własnym rozwojem,
- ukazywanie młodzieży jasnych zasad zachowania i konsekwentnego wychowania,
- utrwalony szacunek do norm, wartości i autorytetów,
- stała opieka sprawowana przez kompetentną osobę dorosłą,
- wrażliwość społeczna,
- poczucie własnej wartości,
- angażowanie uczniów w różne uroczystości szkolne i lokalne,
- odwoływanie się do rozwoju moralnego uczniów,
- budowanie świata hierarchii wartości i zachowań akceptowanych społecznie.

<i>Czynniki chroniące występujące w Ośrodku</i>	<i>Działania wzmacniające czynniki chroniące</i>
Silna więź emocjonalna ucznia z rodzicami	- oddziaływania psychologiczne
Zainteresowanie nauką szkolną i własnym rozwojem	- stosowanie nowoczesnych metod nauczania i środków dydaktycznych
Utrwalony szacunek do norm, wartości i autorytetów	- praca organizacji młodzieżowych działających na terenie Ośrodka
Wrażliwość społeczna	- samopomoc koleżeńska - praca w Kole PCK - prace społeczno – użyteczne
Umiejętność rozwiązywania problemów	- realizacja "Programu wychowania do życia w rodzinie"
Poczucie własnej wartości	- uczestnictwo w kołach zainteresowań - udział w olimpiadach wiedzy, zawodach sportowych i konkursach - oddziaływania psychologiczne

Angażowanie uczniów w różne uroczystości szkolne i lokalne	- uczestnictwo uczniów w życiu społecznym szkoły oraz środowiska lokalnego w roli przedstawiciela Ośrodka - wystawy osiągnięć uczniów - uczestnictwo w różnorodnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych w roli odbiorcy
Odwoływanie się do rozwoju moralnego uczniów	- rozwój sfery duchowej uczniów - regularne praktyki religijne - oddziaływania psychologiczne
Budowanie świata hierarchii wartości i zachowań akceptowanych społecznie	- oddziaływania psychologiczne - uczestnictwo uczniów w różnorodnych akcjach charytatywnych - aktywne działanie w Samorządzie Uczniowski

CELE KOŃCOWE PROGRAMU PROFILAKTYKI.

1. Ochrona wychowanków przed zagrożeniami.
2. Promocja zdrowego stylu życia.
3. Kształtowanie ważnych psychologicznych i społecznych umiejętności.

CELE ETAPOWE.

- 1) Osłabienie czynników ryzyka.
- 2) Wzmacnianie czynników chroniących.
- 3) Ścisła współpraca z rodzicami w celu likwidacji zachowań ryzykownych
- 4) Dostarczanie uczniom i rodzicom adekwatnych informacji na temat skutków ryzykownych zachowań i umożliwienie racjonalnego wyboru własnych postępowań.
- 5) Pomoc wychowawcom, uczniom i rodzicom w organizowaniu kontaktów ze specjalistami.

V. PODEMOWANE DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE.

Wobec uczniów wszystkich etapów kształcenia zostają zastosowane 3 strategie profilaktyczne:

1. informacyjna – mająca na celu dostarczenie adekwatnych informacji, odpowiednich dla wieku rozwoju ucznia, na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania mu racjonalnego wyboru;
2. edukacyjna – mająca na celu pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych;
3. alternatywna – ukierunkowana na pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb oraz satysfakcji poprzez zaangażowanie ucznia w działalność pozytywną (artystyczną, sportową, społeczną).

W przypadku uczniów z podwyższonego ryzyka oraz wysokiego ryzyka zostaje zastosowana również strategia profilaktyczna o charakterze interwencyjnym, której głównym celem jest ukazanie możliwości pomocy w specjalistycznych ośrodkach, kontakt z Policją i kuratorami sądowymi oraz podjęcie działań w środowisku rodzinnym ucznia.

Działania profilaktyczne są maksymalnie dostosowane do potrzeb i problemów uczniów oraz są kierowane do konkretnych adresatów.

Treści działań profilaktycznych przekazywane uczniom oraz sposoby ich realizacji są dostosowane do wieku rozwojowego na poszczególnych etapach edukacji.

Poziom funkcjonowania – klasy I - III Szkoły Podstawowej.

<i>Zachowania ryzykowne</i>	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Konkretne działania profilaktyczne</i>
Wagary/ spóźnianie się na lekcje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom. 2. WYROBIENIE nawyku codziennego uczestnictwa w zajęciach. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nadzór pedagogiczny przy przekazywaniu i odbieraniu uczniów przez rodziców i wychowawców. 2. Opieka nauczyciela podczas przerw międzylekcyjnych - organizowanie gier, zabaw ruchowych. 3. Stały kontakt wychowawcy z rodzicami (dzienniczek zachowania, kontakt telefoniczny) 4. Oglądanie ilustracji, obrazów tematycznych - bezpieczeństwo, zagrożenia. 5. Spotkania z policjantem. 6. Oglądanie filmów na temat "Dam sobie radę sam". 7. Regularne zapoznawanie uczniów i rodziców z treściami Statutu Ośrodka dotyczącymi praw i obowiązków ucznia, zasad usprawiedliwiania nieobecności oraz systemu kar i nagród. 8. Co miesięczny wykaz uczniów z najlepszą frekwencją i zachowaniem. 9. Rozmowa dyscyplinująca wychowawcy z uczniem.

Zachowania agresywne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie i przestrzeganie przez uczniów norm społecznych. 2. Eliminowanie agresji i przemocy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie norm klasowych dotyczących zasad zachowania uczniów, ich bezpieczeństwa, poszanowania rówieśników i dorosłych. 2. Poznanie przez uczniów metod radzenia sobie z agresją – zajęcia obowiązkowe w ramach zajęć wychowawczych i zajęć z psychologiem. 2. Scenki- dramy przedstawiające zróżnicowane zachowania; wybór i ocena właściwych reakcji. 3. Indywidualne spotkania z psychologiem i pedagogiem. 4. Rozmowy z rodzicami i opiekunami na temat zachowań uczniów - . 5. Organizowanie gier, konkursów, zawodów sportowych. 6. Spotkania ze sportowcami. 7. Czytanie uczniom bajek terapeutycznym, wspólne analizowanie treści. 8. Postawa nauczyciela – szacunek wobec ucznia; nauczyciel – wzorem. 9. Udział w przedstawieniach profilaktycznych uczących uczniów konstruktywnych sposobów rozwiązywania problemów.
Stosowanie wulgaryzmów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zainteresowanie uczniów pięknym języka poprzez czytelnictwo. 2. Uświadamianie możliwości braku akceptacji tego typu zachowań w środowisku. 3. Rozwijanie u uczniów umiejętności komunikowania się. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czytanie dzieciom opowiadań, wierszy i bajek o zróżnicowanej tematyce. 2. Zabawy słowne wzbogacające słownictwo uczniów. 3. Konkursy plastyczne. 4. Wyjścia i wycieczki uczące kulturalnego zachowania się. 5. Udział uczniów w uroczystych, apelach.

<p>Palenie papierosów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie zdrowia poprzez unikanie kontaktu z papierosami. 2. Propagowanie zdrowego i trybu życia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oglądanie i omawianie plakatów i obrazów na temat zdrowia. 2. Konkurs plastyczny na temat szkodliwości palenia papierosów. 3. Spotkania z lekarzem i pielęgniarką. 4. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie/higienę i najbliższe otoczenie poprzez częste wietrzenie klas, zmianę odzieży, stosowania środków czystości oraz zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu. 5. Kontrola pomieszczeń sanitarnych połączona z wykonaniem prac porządkowych przez uczniów palących papierosy; 6. Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się w grupie. 7. Przygotowanie tematycznych gazetek ściennych dla uczniów i rodziców.
<p>Sięganie po substancje psychoaktywne</p>	<p>Promowanie zdrowia poprzez unikanie kontaktu z substancjami psychoaktywnymi.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozróżnianie zapachów przyjemnych i zdrowych od szkodliwych i przykrych: spacerzy i wycieczki. 2. Konkurs plastyczny - przedstawianie miejsc, w których najchętniej przebywamy i dobrze się czujemy. 3. Projekcje filmów rysunkowych. 4. Spotkanie z policjantem. 5. Wspólne zabawy z kolegami, w towarzystwie których dobrze się czujemy. 6. Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się w grupie. 7. Przygotowanie tematycznych gazetek ściennych dla uczniów i rodziców.

Poziom funkcjonowania - klasy IV - VI Szkoły Podstawowej, Gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna.

<i>Zachowania ryzykowne</i>	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Konkretne działania profilaktyczne</i>
Wagary	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie do uczęszczania na zajęcia edukacyjne. 2. Organizowanie warunków do współdziałania i rywalizacji. 3. Wyrobienie potrzeby dyscypliny i osiągania jak najlepszych wyników w nauce. 4. Mobilizowanie do uczęszczania na zajęcia edukacyjne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie nowoczesnych i różnorodnych metod nauczania. 2. Rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych. 3. udział uczniów w integrujących imprezach pozalekcyjnych. 3. Stosowanie pochwał i nagan na apelach. 3. Dyskusje na godzinach do dyspozycji wychowawcy. 4. Spotkania z absolwentami, którym powiodło się w życiu. 5. Indywidualne rozmowy z pedagogiem i psychologiem. 6. Modyfikacja zachowań uczniów. 7. Systematyczne zaznaczanie w dzienniku spóźnienia ucznia. 8. Rozmowa dyscyplinująca wychowawcy z uczniem. 9. Regularne zapoznawanie uczniów i rodziców z treściami Statutu Ośrodka dotyczącymi praw i obowiązków ucznia, zasad usprawiedliwiania nieobecności oraz systemu kar i nagród. 10. Stały kontakt wychowawcy z rodzicem dziecka (dzienniczek zachowań, kontakt telefoniczny).

Zachowania agresywne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnianie sposobów kulturalnego opanowywania i rozładowywania emocji. 2. Wyrabianie nawyku posługiwania się ironią, przenośniami i porównaniami. 3. Wyrabianie nawyku wyrażania emocji w sposób kulturalny. 4. Wyciszanie emocjonalnej dostosowywanie do funkcjonowania w grupie szkolnej i środowisku pozaszkolnym. 5. Zwiększanie bezpieczeństwa uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie zachowań rozjemczych wśród uczniów. 2. Pogadanki psychologa na temat sposobów rozładowywania emocji. 3. Ukazanie zachowań agresywnych, jako niedojrzałego sposobu radzenia sobie z emocjami. 4. Diagnoza miejsc oraz sytuacji występowania przemocy i agresji w Ośrodku. 5. Oglądanie filmów, czytanie opowiadań i pamiętników – ocena i dyskusja na temat występujących w nich zachowań bohaterów. 6. Rozmowy indywidualne i wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów. 7. Opracowanie klasowych kontraktów lub innych form umowy, dotyczących eliminacji zachowań agresywnych z pomocą psychologa/pedagoga. 8. Opracowywanie przez psychologa i pedagoga indywidualnych programów terapii dla uczniów szczególnie agresywnych. 9. Zredukowanie poziomu agresji i patologii poprzez: udział uczniów w różnorodnych formach aktywności fizycznej oraz promocję zdrowego stylu życia i odżywiania.
Stosowanie wulgaryzmów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminowanie wulgaryzmów z języka potocznego uczniów. 2. Wyrabianie nawuku posługiwania się poprawną polszczyzną. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezwzględne reagowanie na sposób wyrażania się uczniów. 2. Nagradzanie uczniów posługujących się poprawną polszczyzną. 3. Organizowanie konkursów. 4. Opracowywanie i wglaszanie przez uczniów referatów na wybrany samodzielnie temat. 5. Organizowanie lekcji bibliotecznych i popularyzacja czytelnictwa.

<p>Palenie papierosów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa zdrowia uczniów. 2. Propagowanie zdrowego stylu życia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lansowanie mody na niepalenie. 2. Pogadanki pielęgniarki szkolnej na temat szkodliwości palenia papierosów. 3. Rozmowy z lekarzem na temat skutków palenia papierosów. 4. Konkursy organizowane przez szkolne koło PCK. 5. Spotkania z byłymi palaczami. 6. Oglądanie filmów i dyskusje po projekcji. 7. Organizowanie grup wsparcia w rzucaniu palenia. 8. Stały kontakt wychowawcy, pedagoga i psychologa szkolnego. 9. Rozmowy terapeutyczne - poinformowanie ucznia o konsekwencjach wynikających z palenia papierosów, ukazanie prawidłowych wzorców i autorytetów, pokazanie możliwości innych sposobów i możliwości relacji na stres, frustrację i nudę. 10. Angażowanie uczniów w różnorodne działania na rzecz przeciwdziałania paleniom papierosów (opracowywanie gazetek ściennych, artykułów w szkolnym ekspresie, plakatów promujących zdrowy tryb życia). 11. Organizowanie zawodów sportowych sprawdzających kondycję fizyczną i wydolnościową uczniów. 12. Przygotowanie tematycznych gazetek ściennych dla uczniów i rodziców. 13. Organizowanie przedsięwzięć łamiących stereotypy (zabawa szkolna lub wycieczka pod hasłem „bez papierosa”).
---------------------------	--	---

Sięganie po substancje psychoaktywne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie zachowań asertywnych. 2. Uświadamianie uczniom zagrożenia uzależnieniem. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczenie asertywności w stosunków do kolegów. 2. Pogadanki policjanta na temat konsekwencji prawnych stosowania używek. 3. Pogadanki na temat szkodliwości zażywania środków psychotropowych. 4. Pogadanki specjalistów zjmujących się leczeniem osób uzależnionych. 5. Czytanie wspomnień osób, które wyszły z nałogu i dyskusje na zajęciach edukacyjnych. 6. Rozmowy z psychologiem i pedagogiem. 7. Pedagogizacja rodziców nt. zagrożeń uzależnieniami i profilaktyki uzależnień. 8. Przygotowanie tematycznych gazetek ściennych dla uczniów i rodziców.
Niszczanie mienia	<ol style="list-style-type: none"> 1. WYROBIENIE nawyku poszanowania własności społecznej i prywatnej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na zajęciach edukacyjnych mające na celu ukazanie prawidłowych wzorców i autorytetów, pokazanie możliwości innych sposobów zachowania się, poinformowanie ucznia o konsekwencjach wynikających z niewłaściwego zachowania się. 2. Spotkanie z funkcjonariuszem policji, inspektorem do spraw nieletnich. 3. Ustalenie zasad rekompensaty poniesionych strat. 4. Informowanie rodziców o przejawach demolowania mienia szkoły oraz egzekwowanie finansowej odpowiedzialności. 5. Wykonywanie prac społecznie - użytecznych na rzecz Ośrodka. 6. Organizowanie konkursów.

VI. OCZEKIWANE EFEKTY PROGRAMU PROFILAKTYKI:

- Uczniowie zostaną przygotowani do poprawnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, rówieśniczym i w szerszej społeczności.
- Uczniowie będą znać własne prawa oraz będą szanować prawa innych ludzi.
- Uczniowie wykształcą w sobie umiejętność mówienia NIE na wszelkie patologiczne/ryzykowne propozycje zachowań.

- Uczniowie będą wykazywać się kulturą osobistą oraz wiedzą na temat zachowań ryzykownych oraz ich konsekwencji.
- Uczniowie będą promować zdrowy styl życia oraz pozytywne wzorce zachowań.
- Minimalizacja aktów przemocy i agresji wśród dzieci i młodzieży.
- Wzrost zainteresowania uczniów alternatywnymi sposobami spędzania wolnego czasu.

VII. PROCEDURY MONITOROWANIA MODYFIKACJI ZACHOWAŃ UCZNIÓW.

Program profilaktyki będzie monitorowany w miarę potrzeb oraz poddawany ewaluacji raz na rok szkolny. Podstawowymi technikami ewaluacji będą:

- badania ankietowe skierowane do uczniów, nauczycieli, a także rodziców;
- analiza dokumentów i wytworów uczniów;
- obserwacja;
- konsultacje z nauczycielami i rodzicami.

Ocenie są poddawane następujące elementy:

- realizacja programów profilaktycznych;
- realizacja tematyki profilaktyki zawartych w planach pracy wychowawców klas;
- pedagogizacja rodziców na spotkaniach z wychowawcami klas, z psychologiem/ pedagogiem;
- występowanie czynników, rodzajów, przyczyn i konsekwencji zachowań ryzykownych;
- pedagogizacja uczniów na godzinach wychowawczych, na spotkaniach z psychologiem, pedagogiem.

Podstawą do formułowania ocen są:

- sprawozdania z pracy wychowawców klas, psychologa, pedagoga,
- analizy,
- dane statystyczne z raportów ewaluacji programu profilaktycznego,
- obserwacje,
- zapisy w dokumentacji,
- badania ankietowe,
- opinie i wnioski.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Program profilaktyki zatwierdzany jest przez Radę Pedagogiczną po uzgodnieniu z Radą Rodziców.
2. Wnioski o zmiany w Programie profilaktyki mogą zgłaszać organy placówki – zmiana następuje po zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną (w formie uchwały).

3. Ewaluacja planu działań następuje po upływie roku szkolnego. Przeprowadzana jest na podstawie: analizy realizacji planów pracy wychowawców klas i grup, analizy dokumentów wychowanków, obserwacji itp.
4. Nadzór nad realizacją Programu profilaktyki sprawuje dyrektor Ośrodka.